

Ammatillinen kuntoutus selvitys - kumppanuustapaaminen

19.10.2023

Asialista

- Avaus
 - Leena Penttinen, suunnittelija
- Palveluntuottaja Kuntoutus Iiris
 - Verkostotyö ammatillisessa kuntoutuspalveluyksikössä, vastaava kuntoutusohjaaja Tuula Kääriäinen
 - Keskustelua ja muiden palveluntuottajien kokemuksia verkostoyhteistyöstä
- Palveluntuottaja Coronaria
 - Ammatillisen kuntoutuspalveluyksikön palveluohjauksen kehittäminen - haastattelututkimus sidosryhmille, asiakkuuspäällikkö Nina Punakivi
 - Muiden palveluntuottajien näkemyksiä palveluohjauksesta
- Muut asiat
 - Sopimuskauden aikana tulleita kysymyksiä
 - Ennakkokysymykset
 - Seuraava tapaaminen

Palveluntuottaja Kuntoutus Iiris

Verkostotyö ammatillisessa kuntoutusselvityksessä

Palveluntuottaja Coronaria

Palveluohjauksen kehittäminen

Palveluntuottajan yksittäinen kysymys uuden sopimuskauden aikana: GAS-tavoitteet

Kysymys: Arvioidaanko GAS-tavoitetta jos ammatillinen kuntoutus selvitys päättyy alkuseelvitysvaiheeseen?

Vastaus: Lähtökohtaisesti kuntoutuksen alussa GAS-menetelmällä asetetaan asiakkaan kuntoutustavoitteet. Jos kuntoutus keskeytyy ja asiakas ohjataan toiseen palveluun tms., ei tarvitse lähettää GAS-lomaketta Kelaan. Palveluntuottaja ilmoittaa kuntoutuspalautteessa tarkemmin keskeytymisen syyn ja tiedot asiakkaan mahdollisesta jatko-ohjauksesta asiakkaan kuntoutuspalautteeseen (kuten palvelukuvauksessa on kuvattu)

Asiasta kerrottu myös 16.5.2023 kumppanuustapaamisessa. Vastaus seuraavalla kalvolla.

Gas-kysymys: 16.5.2023 kumppanuustapaaminen

Vastaus 1: GAS tehdään, kun kuntoutus päättyy alkuselvitykseen. Ammatillisen kuntoutus selvityksen palvelukuvauksessa kohdassa 11.1.1 on kuvattu seuraavasti: GAS-menetelmä ja muut pakolliset mittarit. GAS-menetelmä. Kuntoutuksen tavoitteiden laatimisen ja arvioinnin apuväline.

Laadi tavoitteet yhdessä asiakkaan kanssa Omat tavoitteeni- lomakkeelle kuntoutuksen alussa ja arvioi niiden toteutumista kuntoutuksen päättyessä. Kuntoutuksen tavoitteiden on oltava realistisia, aikataulutettuja, mitattavia, kirjattavia ja asiakkaalle merkityksellisiä. Lisätietoja GAS-menetelmästä on Kelan yhteistyökumppanien verkkosivuilla kohdassa Palveluntuottajille – Kuntoutuksen mittaaminen ja arviointi.

Palvelukuvauksessa on kuvattu myös kohdassa 4.3.2 kuntoutuspalaute. Kuntoutuspalaute laaditaan asiakkaalle, kun kuntoutus päättyy alkuselvitykseen, ja liitteeksi mm. Omat-tavoitteet-lomake (GAS).

Lisätietoa: Lähtökohtaisesti kuntoutuksen alussa GAS-menetelmällä asetetaan asiakkaan kuntoutustavoitteet. Jos kuntoutus keskeytyy ja asiakas ohjataan toiseen palveluun tms., ei tarvitse lähettää GAS-lomaketta Kelaan.

- Palveluntuottaja ilmoittaa kuntoutuspalautteessa tarkemmin keskeytymisen syyn ja tiedot asiakkaan mahdollisesta jatko-ohjauksesta asiakkaan kuntoutuspalautteeseen (kuten palvelukuvauksessa on kuvattu).

Ohessa linkki: [Kuntoutuksen tapahtumat ja koulutukset | Yhteistyökumppanit | Kela](#)

Palveluntuottajan yksittäinen kysymys uuden sopimuskauden aikana: ateriakorvaus

Kysymys: täyttääkö ateriakorvaus TVL 92 §:n 19 kohdan edellytykset, eli kyseessä on Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetussa laissa tarkoitettu kuntoutusetuus tai mainitun lain 31 §:ssä tarkoitettu ylläpitokorvaus?

Vastaus: Verohallinnon mukaan asiakkaan saamassa rahallisessa korvauksessa on kyse muusta veronalaisesta ansiotulosta, josta palveluntuottajan olisi toimitettava ennakonpidätys ja tehtävä ilmoitus maksusta tulorekisteriin.

- Lisätietoa Tiedote 27.8.2021 [ammattillisen kuntoutuksen suoraan asiakkaille maksettava korvaus ravinnosta](#).
- Ammatillisessa kuntoutus selvityksessä (AKSE) asiakkaiden ruokailu järjestetään palveluntuottajan toimipisteessä tai erillisissä ruokailutiloissa myös niissä tilanteissa, kun asiakkaalla on erityisruokavalio.
 - Jos asiakkaalle aiheutuu kuntoutukseen osallistumisesta ylimääräisiä kustannuksia (esim. ravinto) ja hän saa kuntoutuksen ajalta vähimmäismääräistä kuntoutusrahaa, asiakkaalla voi olla oikeus ylläpitokorvaukseen. [Lisätietoa ylläpitokorvauksesta](#).

Palveluntuottajan ennakkokysymys: majoitus

Kysymys: Miten palveluntuottajalle välittyy tieto, että asiakas on Kelasta saanut myönteisen tiedon majoittumisesta?

Vastaus: Palvelukuvauksessa ja yleisessä osassa on kuvattuna miten majoitus järjestetään. Lisäksi hakemuslomakkeessa KU101 asiakkaalta tiedustellaan etukäteen majoituksen tarvetta. Myös asiakkaan ja palveluntuottajan kuntoutuspäätökseen tulee kirjaus majoituksen myöntämisestä. Vastaus jatkuu seuraavalla kalvolla.

Palveluntuottajan ennakkokysymys: majoitus

Vastaus jatkuu: Teksti asiakkaan kuntoutuspäätöksessä:

”Kuntoutuksesi sisältää palveluntuottajan järjestämän majoituksen.”

Kysymys: Kun asiakkaan päätös saapuu ilman majoituspäätöstä ja asiakas ennakkoyhteydenoton aikana ilmoittaa tällaista tarvitsevänsä.

Kysymys: Jos majoituksen tarve ilmenee myöhemmin tai vasta kuntoutuksen aikana.

Vastaus: Palveluntuottajan on otettava yhteys Kelaan ja neuvoteltava asiasta. Jos palveluntuottajalla on majoitusmahdollisuus ja asiakkaan majoituksen tarve perusteltu, asiasta sovitaan Kelan kanssa. Uutta kuntoutuspäätöstä ei tämän vuoksi anneta ellei palveluntuottaja vaihdu.

[Materiaalit löytyvät kuntoutuksen tapahtumat ja koulutukset sivuilta.](#)

Palveluntuottajan ennakkokysymys: majoitus yhden hengen huoneessa

Kysymys: Mitkä ovat terveydelliset syyt, joiden vuoksi asiakkaalle voidaan myöntää henkilökohtainen huone?

Vastaus: Yhden hengen huoneen käyttö, yleisessä osassa kohta 10.3.2

Majoita asiakas yhden hengen huoneeseen, jos asiakkaalla on siihen perusteltu lääketieteellinen tai muu perusteltu syy. Toteuta huonejärjestely ilman asiakkaalle tai Kelalle koituvaa lisämaksua. (ks. luku Menettelyohjeet erityistilanteissa).

Jos asiakas haluaa henkilökohtaisen syyn perusteella majoittua huoneessa yksin ja se on mahdollista järjestää, asiakas maksaa itse siitä aiheutuvan lisämaksun.

Vastaus jatkuu seuraavalla kalvolla.

Palveluntuottajan ennakkokysymys: majoitus

Vastaus jatkuu: Ote yleisestä osasta, luku 10

Osalle ammatillisen kuntoutuksen asiakkaalle on tarjottava mahdollisuus kuntoutuksen aikaiseen majoittumiseen tietyin edellytyksin. Kuntoutuspalvelun osassa on aina tarkemmin määriteltä, miten asiakkaan majoitus on järjestettävä kuntoutuksen aikana.

Järjestä asiakkaalle majoitus tilanteessa, jossa

- asiakkaan päivittäinen kulkeminen kuntoutukseen ei ole mahdollista esimerkiksi pitkien matkojen tai hankalien liikenneyhteyksien takia tai
- asiakkaan majoittumiseen on erityinen yksilöllinen syy.

Huomioitavaa: Asiakkaan majoittumisen tarve arvioidaan aina asiakkaan yksilöllisen tilanteen perusteella.

Palveluntuottajan ennakkokysymys: osallistumistodistus

Kysymys: Vaaditaanko osallistumistodistukseen allekirjoitus?

Vastaus: Ei vaadita allekirjoitusta. Riittää todistuksen laatijan nimi ja puhelinnumero.

Ote palvelukuvauksesta: Kirjaa osallistumistodistukseen

- asiakkaan nimi ja henkilötunnus
- kuntoutuspalvelun nimi
- kuntoutuksen ajankohta
 - jakson alkamis- ja päättymispäivä
 - käyntikerran päivämäärä ja kellonaika
 - yksittäisen kuntoutuspäivän tai etäkuntoutuspäivän päivämäärä
- jos kuntoutuksen toteutuksessa käytetään joustoa (koskee vain TEAK-kuntoutusta)
 - perustele, miksi jousto on tarpeen
- mahdollinen poissaolopäivä ja poissaolon syy
- tulevat kuntoutusjaksot tai -päivät
- todistuksen laatijan nimi ja puhelinnumero.

Palveluntuottajan ennakkokysymys: kuntoutuspalaute

Kysymys: Askarruttaa kuntoutuspalautteeseen kirjaaminen; ammatilliseen suunnitelman kirjattavat asiat vs yhteenvetoon kirjattavat asiat; Yhteenvetoon pitää kirjata tiivis kuvaus tuloksista ja samoin liitteeksi tulevaan ammatilliseen suunnitelmaan. Voisiko esim. tätä aukaista tarkemmin jotta samoja asioita ei tarvitsisi kirjata kahteen eri kohtaan kuntoutuspalautteessa tai kumpaan kohtaan on tarkoituksenmukaisempaa avata asiat yksityiskohtaisemmin.

Vastaus: Ammatillisen kuntoutusselvityksen koulutuksessa 25.10.2022 kerrottiin kuntoutuspalautteen sisältö ja ammatillisen suunnitelman sisältö. Toisaalta vakuutuspiireistä on tullut tiedoksi seuraavaa:

- "Palveluntuottajien kuntoutuspalaute on ns. ympärilyöreä, josta ei käy selkeästi esille asiakkaan jatkosuosituksia."
- "Toivoisin heiltä tosiaan selkeämpiä johtopäätöksiä kuntoutuspalautteisiin ja nimenomaan siihen alun yhteenvetoon."

Vastaus jatkuu seuraavalla kalvolla.

Palveluntuottajan ennakkokysymys: kuntoutuspalaute

Vastaus: Palvelukuvauksessa kohdassa 5 kuvataan ammatillisen suunnitelman sisältö. Kysymys esitettiin myös kumppanuustapaamisesta. Palvelukuvauksen mukaan kuntoutuspalauteen liitteenä tulee olla ammatillinen suunnitelma, jonka asiakkaan kanssa sovitusti tai asiakas voi itse toimittaa esim. TE-palveluihin (eikä koko palautetta). Ku-palautteeseen ei samaa asiaa tarvitse kirjata.

Täydennys: Jos asiakkaalle sopii, että ammatillinen suunnitelma sisällytetään kuntoutuspalauteeseen, niin Kelalle ei ole sille estettä. Ammatillinen suunnitelma tulee kuitenkin selkeästi eritellä kuntoutuspalauteeseen ja sen tulee vastata palvelukuvauksen kohtaa 5.

Ote palvelukuvauksesta. Ammatillinen suunnitelma

Asiakkaan henkilökohtaisesta ammatillisesta suunnitelmasta täytyy käydä ilmi asiakkaan toimintakyvyn huomioiva, eri vaihtoehtoja sisältävä ammatillinen polku ja sen etenemistä tukevat tarpeelliset tukitoimet

Kuntoutuspalautteen sisältö (koulutusmateriaali 25.10.2022)

- **Yhteenveto**
 - ajanjakso, jolloin kuntoutus on toteutunut
 - asiakkaan yksilölliset kuntoutustavoitteet
 - tiivis kuvaus asiakkaan kuntoutuksen tuloksista ja suosituksista
- **Asiakkaan kuntoutuksen toteuttamiseen liittyvät asiat**
 - kuntoutukseen liittyvät odotukset ja tarpeet
 - kuvaus tavoitteiden mukaisesta työskentelystä ja tavoitteiden toteutumisesta
 - tehtyjen verkostoneuvottelujen määrä ja verkostotahot
 - miten verkostotyö on toteutettu, keitä asiakkaan läheisiä on siihen osallistunut ja kuvaileva arvio siitä, miten verkostotyö on onnistunut
 - lyhyt kuvaus mahdollisesta ryhmätoiminnasta
 - toteutuneiden kuntoutuspäivien määrä
 - toteutuneiden etäkuntoutuspäivien määrä
- **Loppuarvio asiakkaan tilanteesta kuntoutuksen päättyessä**
 - ammattihenkilöiden huomiot asiakkaan tilanteesta
 - asiakkaan arvio kuntoutuksesta ja sen tavoitteiden toteutumisesta
 - johtopäätökset, keskeiset mittaustulokset, jatkotoimenpiteet, verkostotyö, kun asiakkaan kuntoutus on päättynyt alkuselvitykseen.
- **Tiedot kuntoutuksen toteuttaneista ammattihenkilöistä**
 - nimet, ammattiasemat, osuus kuntoutuksen toteutuksessa
- **Palveluntuottajan yhteystiedot**
 - nimi, osoite, puhelinnumero, sähköpostiosoite
 - palveluntuottajan yhteyshenkilön yhteystiedot
- **Liitteet**
 - Omat tavoitteeni-lomake
 - Ammatillinen suunnitelma
 - Muut mahdolliset liitteet

Vakuutuspiiristä tullut tiedoksi

- **Tiedoksi tullut:** Asiakaspalautteissa on tullut esille, että asiakkaalle puhutaan/kerrotaan/kuvataan, että Akse on ns. yksilö- ja ryhmämuotoinen kuntoutuspalvelu. Asiakas osallistetaan ryhmätoimintaa, vaikka Akse on pääasiallisesti yksilökuntoutusta ja asiakkaan kokonaistilanne ei mahdollista ryhmätoimintaan osallistumista.
- **Vastaus:** Kiinnittäkää asiaan huomiota. Vastaus jatkuu seuraavalla kalvolla.

Palvelukuvauksesta poimittua

- Ammatillinen kuntoutus selvitys on pääasiallisesti tai asiakkaan tarpeen mukaan kokonaan yksilökuntoutusta.
- Asiakas voi osallistua tarvittaessa ryhmätoimintaan, jos sitä on kuntoutuksen aikana käytännössä mahdollista järjestää, eikä se ole este asiakkaan yksilöllisen ammatillisen suunnitelman edistymiselle.
- Asiakkaan kuntoutusohjelmassa voi olla enintään puolet ryhmämuotoisena toteutettavaa kuntoutusta, jos se soveltuu asiakkaalle ja on hänelle tarkoituksenmukaista.
- Ryhmätoiminta. Toteuta asiakkaan ammatillinen kuntoutus selvitys siten, että asiakas
 - kokee mahdollisen ryhmätoiminnan mielekkäänä, soveltuvan itselleen ja edistävän kuntoutumista
 - saa mahdollisuuden tietojen ja hyvien oppimiskokemusten vaihtoon ryhmässä, jonka jäsenillä on samankaltainen ammatillisen kuntoutumisen tarve ja tavoite tai elämäntilanne
- Asiakkaan kuntoutuspäivän kesto on 5 tuntia. Tästä ajasta ammattihenkilön ohjaamaa kuntoutusta on 4 tuntia/kuntoutuspäivä.
- Kuntoutuspäivään sisältyy tapaamisia, verkostoneuvotteluja sekä loppukeskustelu. Näiden kesto on keskimäärin 60 minuuttia/kerta.
- Kuntoutuksen käynnistäminen: Asiakkaan yksilökuntoutus tulee käynnistyä 5 viikon kuluessa kuntoutuspäätöksestä.

Ammatillisen kuntoutus selvityksen toteutuksesta

- Ammatillisten kuntoutus selvityksen tavoite ja sen toteutustapa mahdollistavat jokaiselle yksittäiselle asiakkaalle omanlaisensa ja hänelle tarkoituksenmukaisen ammatillisen kuntoutuspolun.
- Palvelukuvauksessa on kuvattu kuntoutuspäivien toteutuksen aikataulu, joka mahdollistaa asiakkaalle sovittaa kuntoutuspäivät sopiviksi, jotta asiakas ei koe niitä liian raskaiksi.
- Kuntoutuspäiviä ei tarvitse välttämättä sijoittaa peräkkäisinä päivinä toteutettaviksi (kts. palvelukuvaus), vaan kuntoutuspäivät voi myös sovittaa asiakkaan jaksamisen mukaan eri päville/viikoille.
- Tarkoituksenmukaista ei ole siis palveluntuottajalähtöisesti etukäteen suunnitella asiakkaalle jo valmiit ryhmät ja ryhmätoimintaa ennen kuntoutustoiminnan käynnistymistä.
- Kuntoutuksen toteutuksen suunnittelu tehdään yhdessä asiakkaan kanssa hänen tarpeitaan vastamaan.

Vuoden 2024 tapaamisen ajankohta

- Aiheet/teemat 15.12 mennessä osoitteeseen leena.penttinen@kela.fi

Kiitos
mielenkiinnostanne ja
mukavaa
loppuviikkoa!

Kela|Fpa[®]

